

Afdeling	: OCSW - Zorg & Participatie	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Esther Giesberts/ Hilke van Heumen e.giesberts@weert.nl, +3149557500	DJ-2264606
Portefuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Zaaknummer: 2264602
		Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Inzet reserve inburgering en participatie niet-westerse allochtonen voor diverse activiteiten.

Voorstel

1. De formatie van de afdeling WIZ/Team Participatie per 1-1-2024 tijdelijk uit te breiden met 1 fte regisseur statushouders, gedurende 2 jaar;
2. De formatie van de afdeling OCSW/Team Zorg & Participatie per 1-1-2024 tijdelijk uit te breiden met 0,33 fte uur beleidsadviseur inburgering & integratie, gedurende 2 jaar;
3. Een bedrag van maximaal € 128.350,- beschikbaar te stellen in 2024 en 2025 voor de uitvoering van diverse activiteiten ter bevordering van de inburgering van statushouders;
4. De kosten van beslispoint 1 (€ 164.000,-), beslispoint 2 (€ 63.228,-) en beslispoint 3 (maximaal € 128.350,-) ten laste brengen van de reserve inburgering en participatie niet-westerse allochtonen.

Inleiding

Op 1 januari 2022 is een nieuw inburgeringsstelsel (Wet inburgering 2021) van kracht geworden. Het maatschappelijke doel van het nieuwe stelsel is dat inburgeringsplichtigen snel en volwaardig meedoen in de samenleving, het liefst via betaald werk. De komst van de nieuwe inburgeringswet heeft veel veranderingen met zich meegebracht. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het huisvesten van statushouders, het regelen van inkomsten, het afnemen van de verplichte leerbaarheidstoetsen, het uitvoeren van brede intakegesprekken, het organiseren van inburgering en alles wat er bij participeren en integreren komt kijken. De raad heeft in dit kader op 14 december 2022 het 'Beleids- en actieplan integratie en participatie van statushouders' verlengd tot en met 2025 (DJ-1822015). Onder dit beleidsplan vallen, naast de nieuwe inburgeraars, ook statushouders die nog onder de oude wetgeving (Wet inburgering 2013) vallen. Een deel van deze statushouders heeft nog intensieve begeleiding en ondersteuning nodig richting (arbeids)participatie. Om beide groepen zo snel mogelijk te kunnen laten meedoen in de samenleving, is extra inzet nodig. Deze inzet bestaat uit diverse, nieuwe activiteiten richting (arbeids)participatie en tijdelijke extra inzet van personeel. In dit voorstel zijn

Weert, 7 november 2023	S		B	W	W	W	W	W
	AV		RV	MvdH		SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 19 december 2023

Nummer: 9

De secretaris

deze zaken uitgewerkt. Dit voorstel heeft ook een relatie met de taskforce inburgering. De voorliggende voorstellen dragen bij aan het oplossen van de knelpunten die de taskforce signaleert.

Doel(en)

De waarde die nagestreefd wordt (uit de Strategische Visie), is: Iedereen doet mee. Uit het 'Beleids- en actieplan integratie en participatie van statushouders' passen daar de volgende doelen bij:

- Volwaardig meedoen van statushouders waardoor de integratie vlot verloopt en statushouders zo snel mogelijk kunnen participeren, liefst via betaald werk;
- Gerichte inspanningen op participatie naar vermogen vanaf de start van een inburgeringstraject.

Resultaten

De doelen sluiten aan bij een aantal te behalen resultaten uit het 'Beleids- en actieplan integratie en participatie van statushouders':
Maatwerk, dualiteit en kwaliteit

Activiteiten

De activiteiten betreffen de 'diverse' activiteiten zoals benoemd in dit voorstel, alsmede de extra inzet vanuit de ambtelijke organisatie.

Argumenten

1. De huidige aantallen, de verwachte instroom en de complexiteit van het werk nopen tot uitbreiding van de formatie voor het team Participatie.

De uitvoering van zowel de Wet inburgering (statushouders en gezinsmigranten) als het 'Beleids- en actieplan opvang en integratie van statushouders' is belegd bij het Team Participatie van de afdeling WIZ. Momenteel is hiervoor 3 fte beschikbaar. We merken in de praktijk dat het aantal nieuwkomers/inburgeraars fors aan het toenemen is. Momenteel zijn er 250 statushouders in traject; 130 inburgeringsplichtigen die onder de nieuwe wetgeving vallen en 120 statushouders die onder de oude wetgeving vallen. De regisseurs van het team Participatie hebben dus te maken met een hoge caseload (gemiddelde caseload is 60 personen, deze is nu soms dubbel zo hoog). Daarnaast zijn er allerlei landelijke, regionale en lokale knelpunten (ook gesignaleerd door de taskforce) die een grote impact hebben op de uitvoering. Bovendien zijn de duale trajecten en de onderwijstroute nog volop in ontwikkeling. Dit maakt dat er constant afstemming nodig is tussen de ketenpartners, zoals COA, Gilde Opleidingen, Werk.Kom, Punt Welzijn en AMW. Deze afstemming is tijdsintensief.

Gelet op de huidige aantallen, de verwachte aanhoudende hoge instroom van statushouders en de complexiteit van het werk is tijdelijke uitbreiding van de formatie regisseur statushouder met 1 fte gedurende 2 jaar, van 1 januari 2024 tot 1 januari 2026, noodzakelijk. Eind 2025 loopt het huidige beleidsplan af. Bij het opstellen van een nieuw plan wordt ook de eventuele in te zetten structurele formatie meegenomen. Deze is uiteraard afhankelijk van het rijksbeleid en de instroom van nieuwkomers.

2. De implementatie van het nieuwe inburgeringsstelsel heeft veel veranderingen met zich meegebracht die deels nog hun verdere uitwerking in beleid dienen te krijgen.

De complexiteit, de hoge instroom van statushouders én de krapte op de arbeidsmarkt in zijn algemeenheid, zorgen voor knelpunten in de keten. Zo is er een tekort aan leerkrachten, lokalen en kinderopvang en begeleiding en zijn er knelpunten bij de aansluiting in lestijden en op het gebied van mobiliteit/vervoer. Er is vorig jaar een taskforce inburgering in het leven geroepen, die deze knelpunten in kaart heeft gebracht (zie bijlage 1). Dit alles vraagt tijdelijk om extra beleidscapaciteit om samen met de

regisseurs van WIZ en de externe ketenpartners oplossingen te ontwikkelen en te vertalen in beleid. Boven op de regulier beschikbare beleidscapaciteit van 8 uur binnen de afdeling OCSW/Team Zorg & Participatie, is een tijdelijke inzet van 0,33 fte extra van 1-1-2024 tot 1-1-2026 noodzakelijk. Ook hiervoor geldt dat bij het ontwikkelen van een nieuw beleidsplan per 2026 bekeken zal worden welke structurele formatie er nodig is.

3.1 Er blijkt behoefte te zijn aan de inzet van diverse activiteiten die statushouders gericht op weg helpen naar volwaardige participatie.

Aanvullend op het huidige aanbod voor statushouders, is er behoefte aan trajecten die gericht opleiden en/ of ondersteunend zijn aan het huidige aanbod en zijn enkele flankerende zaken noodzakelijk. Het betreft onderstaande activiteiten:

1. Opleiden inburgeraars voor kinderopvang door Orgb en Humankind:
In dit traject worden inburgeraars gericht opgeleid voor de kinderopvang. Naar schatting zullen vanuit Weert ca. 5 personen per jaar deelnemen.
2. Wereldburgers voor de klas: In dit traject worden statushouders (en ook zij-instromers en kennismigranten) gericht opgeleid om voor de klas te gaan staan. Naar schatting zullen vanuit Weert ca. 5 personen per jaar deelnemen.
3. Reiskosten voor onderwijstroute: De onderwijstroute voor statushouders wordt momenteel aangeboden in Venlo. Reiskosten hiervoor kunnen niet gedekt worden uit voorliggende voorzieningen. Ingeschat wordt dat reiskosten voor de komende 2 jaar voor alle verwachte deelnemers aan de onderwijstroute ca. € 15.000,- zullen bedragen. In 2024 gaat de gemeente Weert (in samenwerking met Cranendonck en Nederweert) koers bepalen ten aanzien van de onderwijstroute. Vanaf 2025 kan er mogelijk voor een ander aanbod gekozen worden.
4. Onvoorzien: De afgelopen tijd zijn we als gemeente geregeld geconfronteerd met onvoorziene kosten op het vlak van inburgering. Deze kosten kunnen niet gedekt worden uit de Specifieke Uitkering (SPUK) voor inburgering, omdat ze niet binnen de regeling passen. Denk aan: maatwerkoplossingen voor individuele inburgeraars, reiskosten naar ondersteuning door Vluchtelingenwerk en reiskosten naar avondlessen B1. Geschat wordt dat er de komende 2 jaar ca. € 20.000 nodig zal zijn voor het dekken van de onvoorziene kosten.

De activiteiten genoemd onder 1. en 2. dragen ook bij aan de door de taskforce gesignaleerde knelpunten op het vlak van kinderopvang en docententekort.

3.2 Alle activiteiten passen volledig binnen de doelen van de Wet inburgering 2021 en het Beleids- en actieplan opvang en integratie van statushouders.

Niet alleen vallen de activiteiten volledig binnen deze doelen, ze spelen ook in op actuele knelpunten en bieden de mogelijkheid tot het voorzien in maatwerk.

4. De activiteiten kunnen niet uit bestaande budgetten bekostigd worden, maar passen wel binnen de doeleinden van de reserve inburgering en participatie niet-westerse allochtonen.

De activiteiten waarbij statushouders worden opgeleid om aan het werk te gaan in de kinderopvang en het onderwijs passen in de twee van de doeleinden waarvoor de reserve ingezet mag worden: (1) aanpak werkloosheid onder niet-westerse allochtonen en statushouders, en (2) geïntegreerde en duale trajecten voor statushouders, waarbij inburgering gekoppeld wordt aan beroepsonderwijs.

De reiskosten naar de onderwijstroute vallen onder een derde doeleinde: Ondersteuning en vergoeding (bv aanschaf fiets of reiskosten).

De onvoorziene kosten passen binnen de doeleinden: geïntegreerde en duale trajecten voor statushouders, waarbij inburgering gekoppeld wordt aan beroepsonderwijs, Ondersteuning en vergoeding (bv aanschaf fiets of reiskosten) en onvoorziene kosten. De activiteiten kunnen geen van allen uit de bestaande budgetten voor inburgeraars betaald worden en daarom wordt er een beroep gedaan op de reserve.

Kanttekeningen en risico's

1. Het kan zijn dat niet alle activiteiten (volledig) uitgevoerd worden.

Het aantal deelnemers aan de opleidingstrajecten richting kinderopvang en onderwijs is nog niet bekend. Ook m.b.t. de daadwerkelijke reiskosten en onvoorzien kosten is er op basis van de verwachtingen een bedrag geraamd. Mochten de geraamde bedragen niet volledig uitgegeven worden, dan is de onttrekking uit de reserve lager.

Financiële, personele en juridische gevolgen

De extra personele inzet en activiteiten ten behoeve van de bevordering en participatie van inburgering statushouders voor 2024 en 2025 betreft:

Wat	Bedrag	Opmerking
Tijdelijke formatie-uitbreiding regisseur(s) statushouders	€ 164.000,-	1 fte (€ 82.000,- per jaar)
Tijdelijke formatie-uitbreiding beleidsadviseur inburgering en participatie	€ 63.228,-	0,33 fte
Opleiden inburgeraars voor kinderopvang door Orgb en Humankind	€ 60.000,-	Bedrag voor 10 inburgeraars
Wereldburgers voor de klas	€ 33.350,-	Bedrag voor 10 inburgeraars (De gemeente draagt maar 30% van de kosten. Cofinanciering door andere partijen)
Reiskosten voor onderwijsroute	€ 15.000,-	
Onvoorzien	€ 20.000,-	
TOTAAL	€355.578,-	

Bovenstaande kosten zullen ten laste van de reserve inburgering en participatie niet-westerse allochtonen worden gebracht.

Aanwending van deze reserve voor bovenstaande, past binnen de doelstelling van deze reserve zoals opgenomen in de nota reserves en voorzieningen, zie voor onderbouwing argument 4 van dit voorstel.

Op basis van eerder genomen besluiten en na positieve besluitvorming over dit voorstel is de stand van de reserve:

Stand reserve 1-1-2023		€ 797.913,-
Claim subsidie Punt Welzijn maatschappelijke begeleiding statushouders 2023 (DJ-1875946)	€ 119.754,-	
Claim subsidie stichting Punt Welzijn 2024 (DJ-2135309)	€ 87.987,-	
Subsidie stichting Papili voor ondersteuning aan jonge mannelijke statushouders 2023 en 2024 (DJ-2223158)	€ 37.500,-	
Inzet reserve inburgering en participatie niet-westerse allochtonen voor diverse activiteiten in 2024 en 2025 (onderhavig besluit)	€ 355.578,-	
Resteert na besluit	€ 197.094	

Overleg gevoerd met*Intern:*

Ümügül Tasim (teamleider team Participatie WIZ), Jolanda Wind (projectleider, WIZ), Hilke van Heumen (beleidsadviseur armoede, inburgering en integratie, OCSW), Lonneke Hertog (business controller F&C, financiën), Patricia Vos (business controller F&C), Ester van Rosmalen (Adviseur HRM, concernstaf) en Silvie Brouwers (beleidsadviseur inburgering en integratie)

Extern:

Orgb, Humankind en stichting Wereldburgers voor de klas

Participatie

Niet van toepassing

Communicatie

Betreft interne communicatie binnen WIZ en OCSW door teamleiders en beleidsadviseur. De raad wordt geïnformeerd via de TILS-lijst.

Planning

Start werving 1fte regisseurs na besluitvorming
Start 'diverse' activiteiten direct na besluitvorming

Evaluatie

De inzet van de extra fte's wordt gemonitord door de teamleiders.
De effecten van de diverse activiteiten worden gemonitord in het reguliere overleg rondom inburgeraars (OCSW en WIZ).

Bijlage(n)

Stand van zaken taskforce inburgering

De Taskforce Inburgering is bestuurlijk in het leven geroepen gezien de signalen die binnen kwamen vanuit verschillende partners en regionale en nationale berichtgeving. De opdracht van de Taskforce is om de knelpunten rondom inburgering te inventariseren in Weert bij alle partners die hierin een rol spelen. De belangrijkste knelpunten zijn in beeld gebracht en op een aantal knelpunten is inmiddels actie uitgezet. De belangrijkste knelpunten hebben betrekking op de onderwerpen: Scholen, zorg, inburgering(strajecten) en overig:

Op al deze thema's zijn in de afgelopen tijd stappen gezet in samenwerking met diverse betrokken partijen. Een aantal successen kunnen we al benoemen:

- Opstart initiatieven die kunnen zorgen voor meer personeel in het onderwijs en kinderopvang o.a. vanuit de groep inburgeraars:
  - Wereldburgers voor de klas (sneltraject voor o.a. inburgeraars richting een baan in het onderwijs).
  - Spoedopleiding voor instroom personeel in kinderopvang (door re-integratie aanbieder i.s.m. lokale kinderopvang).
- De gemeente organiseert sinds kort weer een structureel overkoepelend huisartsenoverleg. Een van de aandachtspunten is oplossingen zoeken (voor toekomstige) huisartsen(praktijken) tekort.
- Regulier overleg *meest* betrokken ketenpartners (Punt Welzijn, AMW en regisseurs gemeente) opnieuw opgestart. Deze afstemming heeft o.m. geresulteerd in goede werkafspraken en in het opnieuw geven van cursussen grip op geld door AMW (7 groepen in 2023). Cursus loopt ook in 2024.
- Vluchtelingenwerk is vanaf november 2023 ingeschakeld voor juridische ondersteuning, onder meer bij gezinshereniging. Dit ontlast ook Punt Welzijn.
- Tijdelijke extra uren voor uitvoering en beleid binnen de afdeling OCSW om knelpunten op te pakken.
- Praktische uitdagingen worden per inburgeraar aangepakt, individueel maatwerken daarbij is er periodieke afstemming met Werk.Kom en Gilde (beleid en management).

- Vervoer: Volop inzet op fietsen en hulp bij fietsen. Verschillende professionele en vrijwillige initiatieven worden hierbij betrokken.